

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/6/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6309202107
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ama Odalošová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6309202107.13

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amy Odalošovej a členiek senátu JUDr. Danice Kočíčkovej a Mgr. Kataríny Katkovej v právnej veci žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, IČO: 36 062 235, so sídlom Trnavská cesta 82, Bratislava, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., IČO: 36 613 843, so sídlom Údernicka 5, Bratislava, proti žalovaným: 1/ O. M., nar. XX. XX. XXXX, 2/ O. M., nar. XX. XX. XXXX, obaja bytom M. XXX/XX, A., o zaplatenie 4.315,87 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Brezno č. k. 6C/199/2009-356 zo dňa 14. septembra 2018, takto

rozhodol:

I. Výrok rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50%, m e n í tak, že žalovaní v 1/ a 2/ rade sú povinní zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

II. Žalovaní v 1/ a 2/ rade s ú p o v i n n í zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým súd prvej inštancie, ktorým súd rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 18. októbra 2016 rozhodol tak, že žalovaným v 1/ a 2/ rade uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 4.315,87 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne od 24. 11. 2010 až do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. V prevyšujúcej časti úrokov z omeškania súd žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 %.

2. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil v časti, ktorou súd prvej inštancia žalobu zamietol a v závislom výroku o náhrade trov konania.

3. Následne súd prvej inštancie rozsudkom 6C/199/2009-356 zo dňa 14. septembra 2018 rozhodol o zvyšku predmetu konania (zrušenej časti), tak, že žalovaní v 1/ a 2/ rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi, popri povinnosti uloženej rozsudkom Okresného súdu Brezno, č. k. 6C/199/2009-288 zo dňa 18. 10. 2016 úroky z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 4.315,87 od 20. 12. 2007 do 23. 11. 2010 (výrok I.). Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 50 % (výrok II.).

4. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca hradil z garančného fondu škodu v sume 130 020,- Sk (4 315,87 Eur) a má nárok na nahradenie celej tejto sumy od žalovaných v 1/ a 2/ rade, a to solidárne. Nárok na zaplatenie istiny bol v konaní právoplatne žalobcovi priznaný. V časti rozhodnutia o úroku z omeškania je rozhodujúci úkon žalobcu, a to výzva na úhradu istiny, ktorá bola žalovanému v 1/ rade doručená dňa 19.11.2007, žalobca písomne vyzval žalovaného na úhradu predmetnej sumy v

termíne do 19.12.2007. Po výzve sa dlžníci dostávajú do omeškania, a to uplynutím lehoty na plnenie. Dňa 20.12.2007 tak boli žalovaní v 1/ a 2/ rade v omeškaní s plnením právoplatne priznanej istiny 4 315,87 Eur a žalobcovi patrí aj úrok z omeškania od tohto dátumu až do zaplatenia v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Od 24.11.2010 bol už žalobcovi nárok na úrok z omeškania právoplatne priznaný, v poradí druhým rozsudkom v tejto veci zostalo teda priznať predmetný nárok na úroky z omeškania od 20.12.2007 do 23.11.2010.

5. O trovách konania okresný súd rozhodoval podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v spore úspešnou stranou bol žalobca, ktorému tak patrí náhrada trov konania. Okresný súd vo veci aplikoval aj ustanovenie § 257 CSP a znížil tento nárok žalobcu na 50 %. Pre ochranu resp. uplatnenie svojich práv bol žalobca nútený podať vo veci žalobu, keďže ani pôvodne žalovaný subjekt, voči ktorému bolo následne konanie zastavené, ani následne žalovaní v 1/ a 2/ rade nehradili dobrovoľne sumu uplatneného nároku. Žalobca na to vynaložil len nevyhnutné náklady. Okresný súd mal za to, že napriek uvedenému sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré žalobcovi nepriznal náhradu trov konania v celom rozsahu. Ide o okolnosti predchádzajúce aj nasledujúce po predmetnej dopravnej nehode, ktoré pôvodne svedčili o tom, že vozidlo vedené žalovaným v 1/ rade v čase nehody bolo poistené povinným zmluvným poistením v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. Po prevode vlastníctva z pôvodného vlastníka G. B. na žalovaného v 2/ rade aj v čase predmetnej dopravnej nehody sa v predmetnom vozidle nachádzal doklad o poistke (kartička k poisteniu vozidla) aj doklad o zaplatení poistného, z čoho nový vlastník aj vodič vozidla, teda žalovaní v 1/ a 2/ rade mohli byť v dobrej viere o tom, že predmetné vozidlo je poistené. Po výzve na plnenie od žalobcu tu teda bol racionálny dôvod na ich strane pre to, aby takéto plnenie odmietli vykonať, so zdôvodnením, že žalobca nemal uhrádzať plnenie zo vzniknutej škody pri dopravnej nehode, keďže povinnou na takéto plnenie by mala byť poisťovňa Kooperativa, a.s., u ktorej existovalo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Rovnako po podaní žaloby na súd, na základe oznámenia žalobcovi Kooperativou, a.s., že takéto poistenie k predmetnému vozidlu neexistovalo a po tom, čo žalobca sám zo vzniknutej škody plnil, sa stále žalovaní mohli odvolať na doklady, ktoré o poistení svedčili, ako aj na ďalšiu listinu, ktorá bola doručená do súdneho spisu, a to poistnú zmluvu č. 3490288798, na tlačive poisťovne Kooperativa poisťovňa, a.s., z ktorej znovu vyplývalo, že poistenie k predmetnému vozidlu v čase nehody skutočne existovalo. Naopak pre opačný záver stále svedčilo len tvrdenie spoločnosti Kooperativa, a.s., avšak bez dostatočného vysvetlenia existencie vydaných dokladov o poistení. Ani po rozsiahlom dokazovaní sa samotnému súdu nepodarilo zistiť, čo sa stalo po vykonaní právnych úkonov, ktoré boli súdu doložené, t.j. z akého dôvodu poistenie nevzniklo, príp. vzniklo a následne bolo zrušené po tom, ako bola uzavretá uvedená poistná zmluva, po tom ako boli vydané doklady o takejto poistke (kartička o poistke) a doklad o zaplatení poistného. Na tieto otázky uvedená poisťovňa nedokázala odpovedať a ani svoje prípadné zdôvodnenie doložiť nejakými listinami či inými dôkazmi. Tak v čase podania žaloby, ako aj v priebehu konania, pri takomto stave dokazovania o existencii či neexistencii poistenia tu teda stále bol racionálny dôvod na strane žalovaných odmietat' vykonať plnenie voči žalobcovi, ktorého nárok vyplýval práve z tvrdenej neexistencie predmetného poistenia. Ak nakoniec súd prvej inštancii, v spojení s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu dospel ku skutkovým záverom o neexistencii predmetného poistenia, potom sa tak stalo nie zavinením žalobcu či žalovaných, ale tretej strany. Žalobca nemal inú možnosť, než postupovať tak ako postupoval, na základe vzniknutej škody a vyjadrenia, resp. tvrdenia poisťovne Kooperativa, a.s. o neexistencii poistenia, ďalej nemal inú možnosť ako uplatniť náhradu poskytnutého plnenia zo škody voči žalovaným, na druhej strane žalovaní mali dôvod na neposkytnutie takéhoto plnenia, a to z dôvodu existencie dobrej viery o tom, že predmetné vozidlo poistené v čase nehody bolo, pričom ich dobrá viera nespočívala na subjektívnom pocity, ale na objektívne existujúcich listinách. Z uvedeného pre súd vyplynulo, že vzniknuté trovy konania na strane žalobcu bude sčasti znášať sám žalobca a sčasti žalovaní, keďže hlavným vinníkom tohto stavu bola poisťovňa Kooperativa, a.s., ktorá nebola stranou súdneho sporu.

6. Proti rozsudku v časti výroku o trovách konania podal odvolanie žalobca. Navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie zmeniť tak, že súd žalobcovi prizná nárok na náhradu trov konania proti žalovaným v rozsahu 100 %, odvolanie podal z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, v súlade s § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, iba výnimočne v súlade s § 257 CSP neprizná súd náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Žalobca nárok uplatnil dôvodne, uplatnil si len účelne vynaložené trovy konania, ktoré by nevznikli v prípade, ak by si žalovaní svoju povinnosť splnili dobrovoľne. Má za to, že okolnosťami hodnými osobitného zreteľa nie sú okolnosti poistenia, resp. nepoistenia motorového

vozidla, nakoľko nesplnenie si zákonnej povinnosti uzatvoriť povinné zmluvné poistenie, tak ako to ukladá Zákon o povinnom zmluvnom poistení v § 3, nemôže požívať právnu ochranu a nemôže byť na ťarchu žalobcu, ktorému súd prizná následne len časť trov konania. Sám súd skonštatoval, že žalobca nemal inú možnosť než postupovať tak, ako postupoval, na základe vzniknutej škody a vyjadrenia, resp. tvrdenia poisťovne Kooperatívy o neexistencii poistenia, nemal inú možnosť ako uplatniť náhradu poskytnutého plnenia zo škody voči žalovaným. Ust. § 257 CSP je koncipované ako právo súdu a súd by mal, v prípade, že ho aplikuje náležite jeho aplikáciu odôvodniť.

7. Žalovaní 1/, 2/ sa k odvolaniu nevyjadrili.

8. V dôsledku podaného odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a contrario, v súlade s ustanovením § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil, z dôvodu, že neboli splnené podmienky na potvrdenie, ani na zrušenie rozhodnutia.

9. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie len v rozsahu odvolania žalobcu v súlade s § 379 CSP a v rozsahu viazanosti odvolacími dôvodmi v súlade s § 380 CSP.

10. V konaní súdu prvej inštancie odvolací súd nezistil vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok.

11. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie rozhodnutia súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. Odvolateľ namietal, že súd prvej inštancie napriek jeho plnému úspechu vo veci zaviazal žalovaných nahradiť mu trovy konania len v rozsahu 50 %, pričom mal za to, že súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 257 CSP. Odvolateľ uviedol, že uplatnil nárok na náhradu voči žalovaným z dôvodu, že motorové vozidlo, ktorým bola škoda spôsobená nebolo v čase spôsobenia škody povinne zmluvne poistené. Podľa odvolateľa okolnosťami hodnými osobitného zreteľa nie sú okolnosti poistenia, resp. nepoistenia motorového vozidla, nakoľko nesplnenie si zákonnej povinnosti uzatvoriť povinné zmluvné poistenie, tak ako to ukladá Zákon o povinnom zmluvnom poistení v § 3, nemôže požívať právnu ochranu a nemôže byť na ťarchu žalobcu, ktorému súd prizná následne len časť trov konania.

12. Podľa § 255 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

13. V danej veci bol v plnom rozsahu žalobca úspešný a žalovaní neúspešní. Preto v súlade s § 255 CSP má žalobca proti žalovaným nárok na náhradu trov konania. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

14. Aplikácia ustanovenia § 257 CSP prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania a všimnúť si aj okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu.

15. Predmetom konania bol nárok uplatnený žalobcom - Slovenskou kanceláriou poisťovateľov na základe § 24 ods. 7 zákona č. 381/2001 Z. z., podľa ktorého kancelária má právo proti tomu, kto zodpovedá za škodu podľa odsekov 2 písm. a), b), f) a g) na náhradu toho, čo za neho plnila. Žalobca uplatňoval nárok proti žalovaným na základe toho, že z poistného garančného fondu plnil poškodenému - uhradil škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, za ktorú zodpovedá osoba bez poistenia zodpovednosti, pričom vlastníkom motorového vozidla bol žalovaný 2/ a vodičom motorového vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, bol žalovaný 1/.

16. V konaní neboli zistené skutočnosti, na základe ktorých by súd výnimočne náhradu trov celkom alebo sčasti žalobcovi nepriznal. Žalobca tvrdil, že v čase dopravnej nehody nebolo predmetné vozidlo povinne zmluvne poistené, žalovaní nepreukázali, že vozidlo bolo poistené. Odvolací súd zdôrazňuje, že bolo povinnosťou žalovaných v čase používania motorového vozidla, aby žalovaní disponovali dokladmi

preukazujúcimi poistenia vozidla (zmluvou, dokladmi o zaplatení poistenia), o existencii poistenia sa mali žalovaní presvedčiť. Skutočnosť, že žalovaní odmietli plniť z dôvodu, že mali za to, že poistenie je zaplatené, pričom však nevedeli preukázať, že skutočne existovalo poistenie a poistné bolo za dané obdobie zaplatené, nie je takou skutkovou okolnosťou, ktorá by napĺňala dôvody hodné osobitného pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi.

17. Uvádzané skutočnosti súdom prvej inštancie nenapĺňajú hypotézu ustanovenia § 257 CSP. Výnimočnosť môže spočívať v okolnostiach danej veci, ale aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Žalovaní boli v konaní neúspešní z dôvodu, že na základe zisteného skutkového stavu v konaní nebolo preukázaná existencia poistnej zmluvy. Skutočnosť, že žalovaní neplnili žalobcovi preto, že mali za to, že zmluva je uzatvorená, nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa, pre ktorý by súd výnimočne úspešnému účastníkovi náhradu trov konania súd nepriznal.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže neboli zistené okolnosti pre aplikáciu ustanovenia § 257 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil a priznal žalobcovi v súlade s § 255 ods. 1 CSP plnú náhradu trov konania, proti neúspešným žalovaným.

19. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP, v spojení s § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný, a preto mu vzniklo proti žalovaným právo na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

20. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania, t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpisu uvedie, tiež proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh § 428 CSP).